

Bästa marthor,

Vårt jubileumsår närmar sig sitt slut. Och året har hittills varit en riktig fullträff. Våra evenemang, våra träffar, våra möten och vår talkoanda har fungerat som bevis för den sociala och starka marthan i sin bästa skrud.

När jag har deltagit i engagemang runt om i Svenskfinland och sett hur ni har ställt upp för att ordna och fira våra 120 år, har jag blivit djupt imponerad och också stärkt i min tro på den sociala martharörelsens kraft. Ni ska alla, både marthor och personal, ha ett stort tack för att ni har gjort vårt jubileum till något verkligen minnesvärt!

I dag har vi samlats till vårt höstmöte. Höstmötets uppgift är att staka upp vår kommande framtid. Höstmötets uppgift är att se till att vi också i framtiden kan få fira jämna år, till exempel ett 150-årsjubileum.

I dag har vi på agendan ett ärende som i olika former har varit aktuellt under hela min aktiva tid som martha. Det är ett ärende som är så komplext att vi har bordlagt det många gånger inom centralstyrelsen. Men nu har vi kommit så långt att Ni, bästa ombud, har som uppgift att ta ställning till det. Det handlar om formen för vår framtida organisation.

Jag vill här påminna om att vi på höstmötet för några år sedan godkände den strategi som vi följer i dag. I den står det bland annat följande:

I slutet av 2019 har vi förändrat vår organisation så att struktur, verksamhet och beslutsfattande motsvarar krav och behov i framtidens samhälle.

Vi lever i slutet av 2019. Vi ska i dag tillsammans fatta ett principbeslut om strukturen för vår organisation, där vi tar ställning till följande frågor:

- Är vi för att utveckla förbundet mot en modernare och mer lättfattlig organisation?
- Är vi för en plattare organisation med mera medlemsverksamhet i fokus och mindre byråkrati?
- Är vi för en organisation som för vidare vårt 120 åriga kulturarv och värnar om att det även i framtiden finns intresserade människor som vill vara med i organisationen?

Medlemmen och föreningsverksamheten är kärnan i vårt förbund. Så har det alltid varit och så önskar jag att det förblir. Förbundet är ingenting utan sina medlemmar, det här har jag ofta sagt och det upprepar jag gärna.

Vem är då förbundet? Det är en fråga som ofta ställs. Mitt svar är: Förbundet – det är alla vi marthor. Vi är förbundet och substansverksamheten. Vårt uppdrag är grundstenen i vårt förbund.

Och vårt uppdrag är kristallklart: *Martha arbetar för en hållbar, meningsfull och jämställd vardag för alla.*

Men för att garantera det fortsatta arbetet även i framtiden, måste vi nu vara förutseende. Vi måste våga se framåt. Medborgarsamhället och delaktigheten ändrar form. Vår demografi förändras, vi blir färre och vi föder färre barn. Vi blir i och med befolkningsrörelserna också allt mer mångkulturella. Den digitala utvecklingen och informationssamhället ändrar på de flesta saker vi har varit vana vid. Kommunikationen och informationen går igenom en revolution. Mångas jobb förändras. Hela branscher stöps om.

Förändringen är snabb på många håll just nu – och utmaningen för de flesta i dagens arbetsliv är tiden – eller bristen på tid. Vi tävlar med andra ord om våra medlemmars – och våra framtida

medlemmars – tid. En människa av i dag måste känna att hon får ett mervärde av den tid hon investerar på att engagera sig i något. Allt det här måste vi ta i beaktande när vi fattar beslut om vår framtida organisation.

För mig är nyckelordet när jag tänker på framtiden: hållbarhet. Det finns tre huvudsakliga former av hållbarhet: ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet.

Vi talar ofta om de två första, alltså om ekologisk och ekonomisk hållbarhet. De är självskrivna för oss via den verksamhet vi bedriver. Men den sociala hållbarheten i vår rörelse talar vi mindre om. En social hållbarhet handlar om att bli en ännu mer inkluderande rörelse. En rörelse som är öppen för alla, som är jämställd och där tilliten är stark och som framför allt upplevs som lättillgänglig. Social hållbarhet betyder alltså för oss, bland annat, att alla ska känna att det är lätt att komma med i vår verksamhet.

Och det vi behöver speciellt mycket just nu är yngre medlemmar. Vi har inte för många äldre medlemmar – vi har för få unga. När man tar en titt på den nuvarande åldersfördelningen och den prognos som vi har gjort för de kommande åren, så finns det anledning till oro.

Medelåldern i förbundet är hög. Hälften av medlemmarna (jag räknar inte med Ungmartha här) är över 65 år, av dessa är fler än 770 personer över 82 år.

Som sagt – jag understryker ännu – vi har inte för många äldre medlemmar, vi har för få unga. Vi måste därför arbeta socialt hållbart med tanke på framtiden. Tröskeln ska vara låg för att komma med i vår verksamhet.

Och vi har våra trumfkort på hand: Vi har värderingar som ligger i tiden och vi vet att de unga generationerna väljer vad de vill lägga sin tid på utifrån värderingar. Vi har de flesta av pusselbitarna på plats – nu gäller det för oss att lägga pusslet.

En ung människa ansluter sig inte till martharörelsen för att sitta på möten och skriva protokoll. En ung människa ansluter sig till marthorna för att hon delar våra värderingar – och för att hon vill jobba med jämställdhet, ekologisk hållbarhet, ekonomisk hållbarhet och för en bättre vardag.

Vårt ansvar är därför att göra allt vi kan för att locka med nya medlemmar. Vårt ansvar är att skapa en ännu mer socialt hållbar rörelse. Vårt ansvar är att minska på det rutinmässiga och administrativa – och öka på det lustfyllda och värderingsdrivna.

Jag hyser stor respekt för vår historia. Vi är folkbildande, traditionsrika, sammanhållande och tidsenliga. Det var vi då. Det är vi i dag. Och det ska vi vara i morgon. Men det är inte historien i sig som bär oss framåt. Ingen blir medlem i vårt förbund på grund av vår historia.

Historieskrivningen visar dock att vi också tidigare har fattat avgörande beslut för att försäkra oss om vårt förbunds framtid. Under årens lopp har vi marthor fattat modiga beslut – också gällande vår organisation.

Vår start var dramatisk under förryskningens tid. Från föreningen ”Bildning i hemmet” föddes Martha. Marthaförbundet bildades 1924 och 1925 gick vi skilda vägar med våra finska marthasystrar.

Medlemsantalet i Finlands svenska Marthaförbund uppgick till 12 960 år 1925, fördelat på 161 föreningar och 10 distriktsförbund. I centralstyrelsen satt 9 ordinarie medlemmar samt 3 representanter för landsorten. I dagsläget är vårt medlemsantal 8 497 fördelat på 12 distrikt, 169 föreningar och 181 kretsar. Man kan med andra ord säga att vår struktur och vår organisation har

sett ungefär likadana ut i 95 år. Och som vi alla vet såg världen totalt och fullständigt annorlunda ut för 95 år sedan!

Organisationsutvecklingen är en stor förändring – men samtidigt inte. Kärnan i det vi gör finns kvar – och dessutom med målet att ytterligare förstärka kärnverksamheten. Medlemmen och den närmaste föreningen och kretsen består – också det med målet att förstärka medlemmens, föreningens och kretsens roll. Det lokala finns med andra ord kvar – med målet att alltså ytterligare stärka det som sker närmast oss – alltså lokalt i föreningarna och kretsarna.

Och vårt uppdrag finns kvar. Det är viktigare än någonsin. Men vi måste nu våga ta ett steg framåt från den organisation vi skapade 1925. En organisation som inte utvecklas, avvecklas.

Vi kan inte sia om framtiden, men vi kan vara förutseende. Det är vi skyldiga våra modiga grundare, att våga agera föregångare – den här gången när det gäller vår organisation. För att garantera att vi också i framtiden kan fira jämna år. För att vi ska ha ett livskraftigt förbund även år 2119.

En klok martha, en före detta förbundsordförande sade nyligen att Martha är mer angeläget än någonsin. Marthor, låt oss se till att det så också förblir.

Med dessa ord öppnar jag höstmötet 2019.

Andrea Hasselblatt,
Förbundsordförande

Talet hölls på Finlands svenska Marthaförbunds höstmöte den 23 november 2019.